

ปัญหาการคลังและหนี้สาธารณะของสหรัฐฯ...ความเสี่ยงที่ยังไม่สิ้นสุด

แม้ว่าความเสี่ยงจากภาวะ Fiscal Cliff* จะผ่านคลายลงหลังจากสหรัฐฯ ผ่านกฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าวเมื่อต้นเดือนมกราคม 2556 ซึ่งทำให้สหรัฐฯ ไม่ต้องเผชิญภาวะ Fiscal Cliff อย่างเต็มรูปแบบมูลค่ากว่า 6 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และช่วยคลายความกังวลของนักลงทุนทั่วโลกจากความเสี่ยงที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ อาจกลับเข้าสู่ภาวะถดถอย อย่างไรก็ตาม ปัญหาการคลังและหนี้สาธารณะยังไม่สิ้นสุดลงเนื่องจากแนวทางการตัดลดงบประมาณรายจ่ายและการพิจารณอนุมัติงบประมาณปี 2556 ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน ขณะที่หนี้สาธารณะใกล้ขึ้นเพดานหนี้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งสหรัฐฯ จำเป็นต้องเร่งเจรจาข้อสรุปในประเด็นต่างๆ ทั้งหมดให้ทันเส้นตายที่กำหนดไว้ในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า อีกทั้งกฎหมายหลีกเลี่ยงภาวะ Fiscal Cliff มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ทั้งนี้ ประเด็นต่างๆ ข้างต้นล้วนเป็นความเสี่ยงที่กดดันการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ในปี 2556 ซึ่งต้องจับตามองอย่างใกล้ชิด

รายละเอียดของกฎหมายหลีกเลี่ยงภาวะ Fiscal Cliff

- ต่ออายุมาตรการลดหย่อนภาษีส่วนใหญ่ที่หมดอายุลง ที่สำคัญ คือ การต่ออายุโครงการให้สวัสดิการผู้ว่างงานอีก 1 ปี และขยายเวลาลดหย่อนภาษีสำหรับผู้มีรายได้น้อยและปานกลาง
- ไม่ต่ออายุมาตรการลดหย่อน Pay Roll Tax (ภาษีประกันสังคมที่เก็บจากชาวอเมริกันที่มีรายได้) ส่งผลให้อัตราภาษีดังกล่าวเพิ่มขึ้นจาก 4.2% เป็น 6.2% และคิดเป็นมูลค่ารวมราว 127 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2556
- ปรับขึ้นอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีรายได้สูงกว่า 400,000 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อปี และครัวเรือนที่มีรายได้สูงกว่า 450,000 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อปี จาก 35% เป็น 39.6% (จากเดิมที่ลดหย่อนไว้ที่ 25%)
- ปรับขึ้นอัตราภาษีกำไรจากการขายหลักทรัพย์จาก 15% เป็น 20%
- เลื่อนการพิจารณัตัดลดงบประมาณโดยอัตโนมัติออกไป 2 เดือน นับจากต้นปี 2556

คาดการณ์ผลกระทบ

นักวิเคราะห์คาดว่า GDP สหรัฐฯ จะลดลง 0.4-1.4% จากผลกระทบของการปรับขึ้นอัตราภาษีและการไม่ต่ออายุมาตรการลดหย่อนภาษี โดยเฉพาะ Pay Roll Tax ที่ส่งผลให้ความสามารถในการใช้จ่ายของชาวอเมริกันลดลงทันที ขณะที่การตัดลดงบประมาณรายจ่ายที่ยังไม่มีความชัดเจน ส่งผลให้ภาคธุรกิจบางส่วนยังคงชะลอการลงทุนเพื่อรอดูสถานการณ์

* Fiscal Cliff หมายถึง ภาวะที่มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งมาตรการลดภาษีที่หมดอายุลง พร้อมกับมีการปรับลดงบประมาณรายจ่ายจำนวนมาก ซึ่งเปรียบเสมือนการดำเนินนโยบายการคลังแบบเข้มงวด

กำหนดเส้นตาย	ประเด็นที่ต้องจับตามอง
28 ก.พ. 2556	การเจรจาตัดลดงบประมาณ ว่าจะมีการตัดลดมากน้อยเพียงใด อันจะมีส่วนซ้ำเติมเศรษฐกิจสหรัฐฯ ซึ่งล่าสุดหดตัว 0.1% ในไตรมาส 4 ปี 2555 เป็นที่คาดว่า การเจรจาเพื่อหาข้อสรุปจะเป็นไปอย่างยากลำบาก เนื่องจากพรรครีพับลิกันที่เป็นพรรคร่วมฝ่ายค้านต้องการให้รัฐบาลปรับลดรายจ่ายลงมากกว่าเดิม โดยเฉพาะรายจ่ายในโครงการด้านการรักษาพยาบาลและสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นนโยบายด้านการใช้จ่ายที่รัฐบาลและพรรคเดโมแครตให้ความสำคัญ ทั้งนี้ หากการเจรจาดังกล่าวล้มเหลวจะส่งผลให้นับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2556 หน่วยงานทุกกระทรวงของสหรัฐฯ จะถูกตัดลดงบประมาณรายจ่ายโดยอัตโนมัติตามที่กำหนดไว้รวม 85 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2556 และจะถูกตัดลดงบประมาณลงต่อเนื่องรวมมูลค่าราว 1.2 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตลอดระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า
27 มี.ค. 2556	การอนุมัติงบประมาณปี 2556 หากสภาองเกรสไม่สามารถเจรจาตกลงกันได้ จะส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐบางส่วนต้องปิดหรือหยุดดำเนินการชั่วคราว และบุคลากรราว 800,000 คนอาจต้องพักงานหรือออกจากงาน ทั้งนี้ ปัจจุบันสหรัฐฯ อนุมัติงบประมาณเป็นรายเดือนภายใต้มาตรการชั่วคราว (The Continuing Resolution : CR) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินงานต่อไปได้ หลังจากสภาองเกรสไม่สามารถหาข้อตกลงร่วมกันในการจัดสรรงบประมาณประจำปี 2556 เมื่อเดือนกันยายน 2555 ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะหมดอายุลงในวันที่ 27 มีนาคมนี้
19 พ.ค. 2556	การเพิ่มเพดานหนี้สาธารณะ ปัจจุบันหนี้สาธารณะของสหรัฐฯ ใกล้ขึ้นเพดานตามที่กฎหมายกำหนดไว้ที่ 16.4 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งหากไม่สามารถเจรจาเพิ่มเพดานหนี้สาธารณะได้ทันเวลา รัฐบาลอาจต้องหยุดจ่ายเงินประกันสังคมและเงินเดือนข้าราชการในที่สุด รวมทั้งถูกพิจารณาปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือตราสารทางการเงินลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของพันธบัตรรัฐบาลสหรัฐฯ และจะยิ่งซ้ำเติมตลาดเงินโลกให้เกิดความปั่นป่วนจากความผันผวนของการเคลื่อนไหวย้ายเงินทุน รวมทั้งกระทบต่อเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ยังอ่อนแอ

แม้ว่านักวิเคราะห์ส่วนใหญ่คาดการณ์ว่าสหรัฐฯ จะสามารถเจรจาประเด็นต่างๆ ข้างต้นให้ผ่านพ้นไปได้ในท้ายที่สุด แต่ปัญหาการคลังและหนี้สาธารณะยังเป็นความเสี่ยงที่จะมีให้เห็นเป็นระยะและยังไม่สิ้นสุด เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญที่กดดันให้เศรษฐกิจชะลอการขยายตัวลงจากความจำเป็นในการเพิ่มความเข้มงวดด้านการคลังตามแผนตัดลดงบประมาณที่คาดว่าจะมีมูลค่ากว่า 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตลอดระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า ซึ่งจะกดดันให้การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ชะลอลง ผู้ประกอบการไทยจึงควรเตรียมรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยอาจขยายการส่งออกไปยังตลาดอื่นๆ ที่มีศักยภาพเพิ่มเติม เช่น อาเซียน

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลที่ผู้สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด